

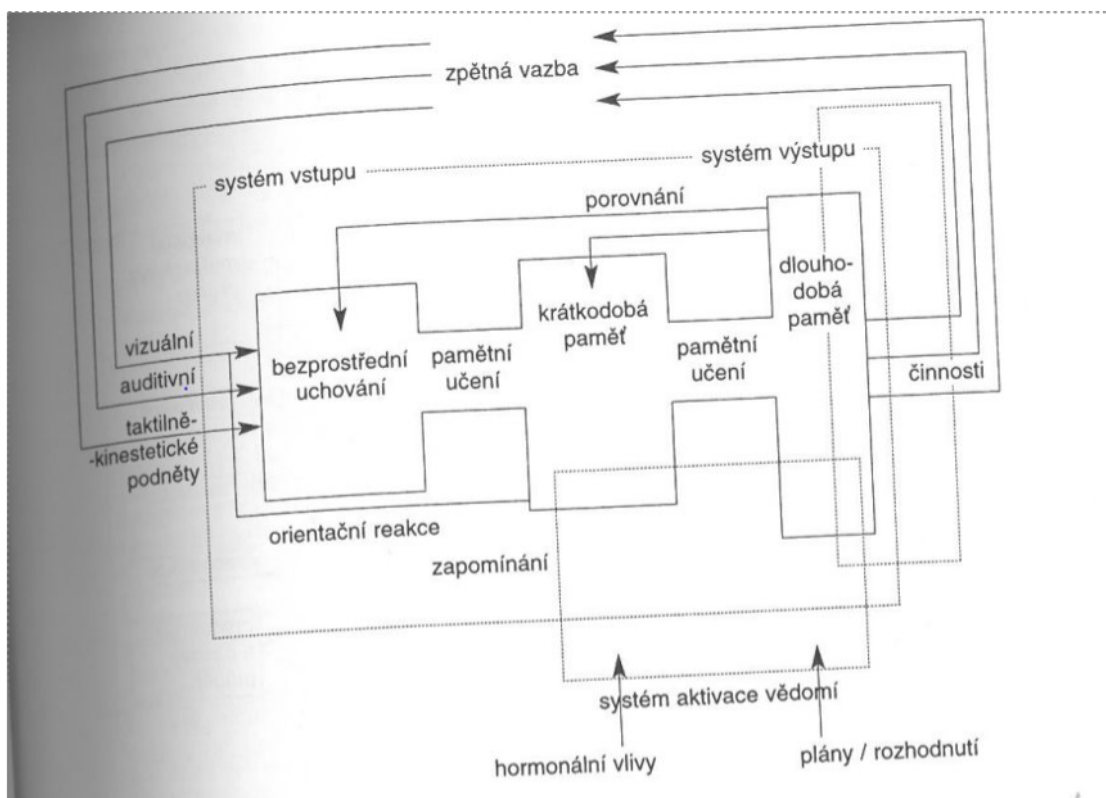
Základní terminologie předmětu

Trocha historie a terminologie...

- Konec 60. let a počátek 70. let v německy mluvících zemích
 - Výzkumný zájem o drobné odchylky neurologického vývoje dětí
 - Zájem byl rozvoj jednotlivých percepčních oblastí v kontextu učení a socializace dítěte/žáka
- Předpokladem bylo, že vývoj motoriky, vnímání a myšlení souvisí s procesem rozvoje a diferenciací těchto základních funkcí.

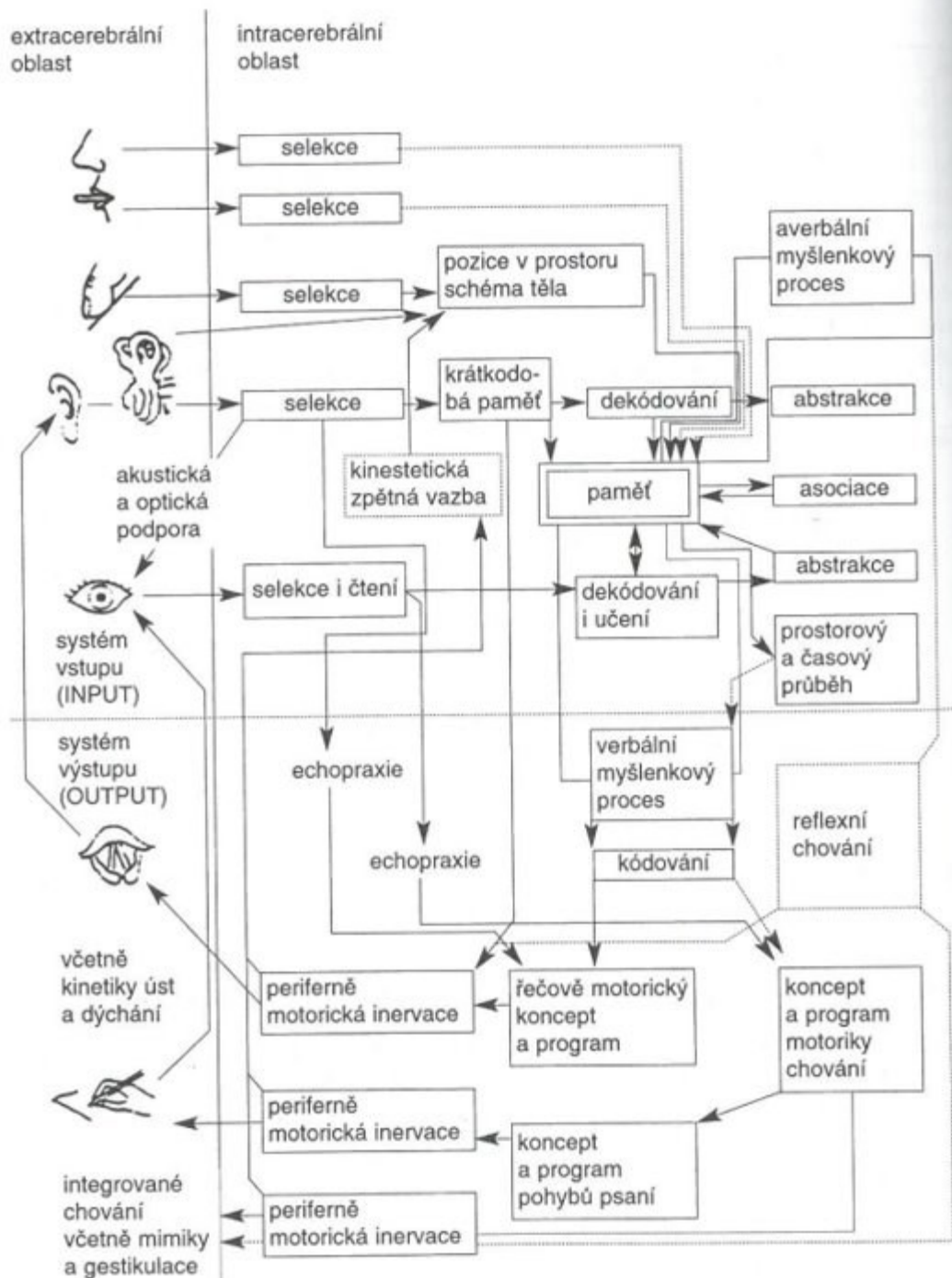
Teilleistungsschwächen

- Německý termín pro oslabení dílčích funkcí (ODF), **deficity dílčích funkcí** (DDF) nebo oslabení dílčího výkonu (ODV)
- Termín označuje příznaky lehké mozkové dysfunkce (termín LMD), může se ale projevovat jakou sekundární součástí komplexních neurologických odchylek
- Jedná se o bazální funkce umožňující rozvoj organismu
- Graichen (1973)
 - Pojem DDF představuje *snížení výkonu jednotlivých faktorů (prvků) v rámci většího funkčního systému, který je nezbytný pro zvládnutí komplexních procesů*

Neuropsychologický model kognitivních faktorů (dle Essera, 1991)

Aplikace Lurijových základních jednotek funkce mozku (Lempp, 1979)

- Proces učení začíná schopností přijímat vzruchy
- Vzruchy jsou dále tříděny po stránce kvalitativní i kvantitativní
- Vybrané podněty musejí být dekodovány, uchovány v paměti a vytváření spojení s již zapamatovanými vzruchy (zkušenostmi)
- Informace musí být uchovány, aby mohly být reprodukovány například v podobě grafomotoriky

Dílčí funkce a jejich deficity

DDF

- Dílčí funkce je základní schopnost umožňující rozvoj řeči a myšlení.
- U některých dětí v předškolním věku můžeme pozorovat projevy, které by mohly znamenat **riziko ve vztahu ke vzniku SPU**
- **Nehovoříme o poruše**, ale deficitu některé z dílčích funkcí. Projevují se v různé míře a intenzitě.

Projevy deficitů dílčích funkcí

B. Sindelarová

- Schopnost dítěte zaměřit se na důležité informace, tedy schopnost *diferenciace pozadí a figury nebo zaměření pozornosti*
 - Schopnost **rozlišovat věci podobné od věcí totožných, analyzovat celek na části**, tedy *schopnost optické a akustické diferenciace a členění jako funkce vnímání*
 - Schopnosti spojit **obraz viděný se slovem slyšeným**, nutné k naučení písmen (tvar a zvuk hlásky), tedy *funkce intermodálního kódování*
 - Schopnost **zapamatovat si viděné, slyšené, krátkodobě, dlouhodobě**, *schopnost optické, akustické a intermodální krátkodobé a dlouhodobé paměti*
 - Projevy deficitů dílčích funkcí
- B. Sindelarová
- Schopnost **správně vnímat a pochopit jevy, tak, jak po sobě následují** a tak plánovat a koordinovat své jednání, tedy *schopnost seriality*, na níž je založena schopnost **předjímání** – *anticipace*
 - Schopnost **orientovat se na vlastním těle a v prostoru**, tedy prostorové vztahy mezi předměty a jevy – *úroveň vývoje vnímání schématu těla a orientace v prostoru*

Ke srovnání

Projevy deficitů dílčích funkcí (Zelinková, 2003)

Nedostatečná integrace psychických funkcí, pomalé provádění kognitivních operací.

- Zraková percepce, prostorová orientace.
- Sluchová percepce.
- Automatizace.
- Paměť.
- Koncentrace pozornosti.
- Motorika, grafomotorika (GM).

Naše pojetí dle zmíněných autorů ...

